

PAREIZĀS ATBILDES

MODULIS “SABIEDRĪBAS LĪDZDALĪBA”

Savieno katru vārdu ar atbilstošu skaidrojumu!

Vēlēšanas – darbība, kas ļauj cilvēkiem paust savu izvēli par vai pret kādu cilvēku (piemēram, deputātu) vai ideju.

Viedoklis – uzskats, izpratne, attieksme.

Informācija – ziņas, dati, ko cilvēki vāc, apstrādā, glabā, pavairo un nodod cits citam.

Izvēle – kaut kā piemērota, atbilstoša izraudzīšanās.

Dalība – iesaistīšanās, līdzdarbošanās.

Lasi un savieno saderīgās teikuma daļas!

Katram bērnam un pusaudzim / ir savs viedoklis.

Pieaugušajiem ir jāieklausās / ikviena bērna un pusaudža viedoklī.

Bērni un pusaudži var interesēties par to, kas notiek skolā un pilsētā, / taču ne vienmēr to dara.

Ja nezina, kas apkārt notiek, / tad nav iespējas arī to ietekmēt.

Pilsētām bieži ir savas / tīmekļvietnes, kurās var uzzināt visas aktualitātes.

Bērni un pusaudži var palīdzēt sabiedrībai, / piemēram, piedaloties talkā.

MODULIS “KRITISKĀS DOMĀŠANAS ATTĪSTĪŠANA”

Savieno katru vārdu ar atbilstošu skaidrojumu!

Dators – programmējama elektroniska ierīce datu saņemšanai, apstrādei un uzglabāšanai.

Internets – globālais datoru tīkls.

Vīruss – programma, kas bojā datnes, katalogus, dzēš vai piesārņo atmiņu un citādi traucē datora darbībai.

Meli – apzināti nepatiesa informācija, kas radīta maldināšanai.

Risks – iespējamās briesmas.

Lasi un savieno saderīgās teikuma daļas!

Ne visam, kas publicēts internetā, / var ticēt.

Vienmēr pašam ir jādomā līdzi, jāizvērtē, / nevis akli jāuzticas citu teiktajam.

Ikviens ir atbildīgs / par savu drošību internetā.

Ja nezini, kā rīkoties, labāk / sauc palīgā ziņošāku cilvēku, pieaugušo.

Informāciju internetā rada cilvēki / ar dažādiem nodomiem.

Jo vairāk tu pats zini, / jo grūtāk tevi apmuļķot.

MODULIS “SAPROTI KONTEKSTU”

Savieno katru vārdu ar atbilstošu skaidrojumu!

Izpārdošana – preču pārdošana par pazeminātām cenām noteiktā laika posmā.

Reklāma – teksts, attēls, videomateriāls, kas veidots, lai piesaistītu uzmanību, pārdotu.

Apdomība – piesardzība, uzmanība.

Cena – preces vērtības izteiksme naudā.

Atlaide – preces cenas samazinājums.

Lasi un savieno saderīgās teikuma daļas!

Dabai draudzīga rīcība ir / labot saplīsušas lietas, nevis pirkt atkal jaunas.

Gudra rīcība ir salīdzināt preces cenu / vairākos veikalos.

Arī bērniem un pusaudžiem ir jāpiedalās / ģimenes finanšu plānošanā.

Iepērkoties internetā, / ir jāpārbauda, vai vietne ir uzticama.

Daudzas reklāmas tiek veidotas tā, / lai mudinātu pirkt tūlīt, nedodot laiku apdomāties.

Digitālā satura veidotāji saņem naudu par preču reklamēšanu / un stāsta to, ko lūdz reklamdevējs.

MODULIS “REAĢĒŠANA UZ NAIDU”

Savieno katru vārdu ar atbilstošu skaidrojumu!

Cieņa – cita cilvēka vērtības atzišana.

Emocijas – jūtu izpausme.

Kibermobings – vardarbība interneta vidē.

Atbildība – rūpes un pienākuma apziņa.

Netiķete – uzvedības noteikumi internetā.

Lasi un savieno saderīgās teikuma daļas!

Pieklājība ir vērtība gan reālajā dzīvē, / gan internetā.

Pirms kaut ko publicē internetā, / apdomā, vai tev nebūs kauns, ja to redzēs citi.

Ja tu sūti ziņu vienam cilvēkam, atceries, / ka viņš šo ziņu var pārsūtīt arī tālāk.

Arī joki mēdz būt / aizvainojoši.

Apzinies, ka par / saviem vārdiem ir jāatbild.

Ja redzi mobinga situāciju, / nekavējoties ziņo par to pieaugušajiem.

MODULIS “ZINI, KĀ SEVI PASARGĀT”

Savieno katru vārdu ar atbilstošu skaidrojumu!

- Drošība** – pretējs stāvoklis briesmām, apdraudējumam.
- Likums** – valsts izdoti noteikumi, norādījumi, kas visiem ir jāievēro.
- Policija** – iestāde, kas sargā mūsu drošību un nodrošina kārtību sabiedrībā.
- Bailes** – satraukums, apjukums.
- Cietušais** – cilvēks, kurš cietis no kāda pāridarījuma.

Lasi un savieno saderīgās teikuma daļas!

- Internetā darbojas dažādi cilvēki, arī tādi, / kuriem ir ļauni nodomi.
- Bērniem un pusaudžiem ir nekavējoties jārunā ar uzticamu pieaugušo vai jāzvana pa uzticības tālruni 116111, / ja viņi jūtas apdraudēti.
- Ja kāds tev liek justies neveikli, rada mulsošu situāciju, / par to uzreiz jārunā ar pieaugušo, kam uzticies.
- Ir svarīgi runāt citam ar citu, / lai mudinātu analizēt, domāt, būt piesardzīgam internetā.
- Interneta komunikācijā nedrīkst izpaust privātu informāciju, / kas sniedz ļaundariem iespēju uzzināt tavu atrašanās vietu

MODULIS “DALIES AR INFORMĀCIJU ATBILDĪGI”

Savieno katru vārdu ar atbilstošu skaidrojumu!

- Kauns** – nepatīkams pārdzīvojums.
- Privātums** – personas tiesības kontrolēt vai noteikt, kādu informāciju par šo personu drīkst uzkrāt un saglabāt un kam šo informāciju ir atļauts izmantot.
- Apsmiešana** – asi, dzēlīgi smieklī, zobošanās, lai paustu savu negatīvo attieksmi.
- Dati** – ziņas, informācija.
- Brīvpieeja** – iespēja piekļūt datiem bez parolēm, citiem nosacījumiem.

Lasi un savieno saderīgās teikuma daļas!

- Joki var būt gan labi, / gan ļauni.
- Jābūt apdomīgam, daloties ar informāciju, kuru tu negribi, / lai redz un uzzina visi.
- Vienmēr padomā, ka internetā nekas nepazūd, / jo, izdzēšot informāciju vienā vietā, to tāpat kāds var būt jau saglabājis.
- Ikvienam cilvēkam pašam ir jāuzmana, / kā viņš dalās ar privātu informāciju.
- Ja kāds bez saskaņošanas tevi fotografē, / tas ir likuma pārkāpums.
- Smieties par cita neveiksmi / ir ļoti nepieklājīgi.

MODULIS “ATŠĶIR FAKTUS NO VIEDOKĻIEM”

Savieno katru vārdu ar atbilstošu skaidrojumu!

Fakts – paties un pierādāms atgadījums, notikums, pazīme.

Viedoklis – personīga attieksme pret kaut ko.

Zināšanas – informācijas kopums, ko cilvēks izzinājis, ieguvis savā pieredzē, izpratis.

Izpratne – uztverta un saprasta lietas būtība, nozīme.

Gudrība – plašas zināšanas, kas papildinātas ar savu pieredzi, domām.

Lasi un savieno saderīgās teikuma daļas!

Cilvēka viedoklis bieži ir / balstīts emocijās.

Gan viedokļi, gan fakti / ir informācija, taču atšķiras tās veids.

Mācību grāmatas ir balstītas faktos, / tie ir pierādāmi un pārbaudāmi.

Ne vienmēr citu cilvēku viedoklim / var ticēt.

Kad izsakies par kādu jautājumu, ir svarīgi teikt, / ka tas ir tavš personīgais viedoklis.

Par vienu un to pašu lietu / viedokļi var atšķirties.

MODULIS “IZPROTI MEDIJU LOMU”

Savieno katru vārdu ar atbilstošu skaidrojumu!

Slava – popularitāte, atzinība sabiedrībā, augsts vērtējums.

Popularitāte – atpazīstamība, atzinība plašā sabiedrībā.

Līderis – vadītājs, cilvēks, kura domas visiem ir svarīgas.

Slavenība – cilvēks, kurš ir ieguvis slavu, atzinību, augstu novērtējumu.

Medijs – jebkurš līdzeklis, ar kura starpniecību tiek nodota informācija – TV, radio, prese, interneta portāli u. c.

Lasi un savieno saderīgās teikuma daļas!

Bērnu un pusaudžu viedokli reizēm / ir viegli ietekmēt.

Mūsdienās daudzi grib kļūt slaveni, / jo interneta vidē tas ir vieglāk nekā reālajā dzīvē.

Digitālā satura veidotāji rāda to, / ko vēlas rādīt, ne vienmēr atspoguļojot reālo dzīvi.

Slaveni cilvēki bieži saņem gan pozitīvus, / gan arī negatīvus, aizskarošus komentārus.

Ir mediji, kuru mērķis ir informēt par svarīgiem notikumiem, / bet ir arī izklaides mediji, kuru ziņas nerada izpratni par to, kas pasaulē notiek.

Ne visam, ko raksta medijos, var ticēt, / tāpēc informācija ir jāsalīdzina.